

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Фінанси підприємств

освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

галузь знань 07 Управління та адміністрування

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

Полтава

2025 – 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Фінанси підприємств для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Мова викладання – державна

Розробник: Чумак Валентина, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, к. е. н., доцент

«01» вересня 2025 року

Валентина ЧУМАК

Погоджено гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

«01» вересня 2025 року

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

протокол 01 вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Світлана ЗОРЯ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	225 (135/90)
Кількість кредитів	7,5 (4,5/3,0)
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	2 (072ФБССФР_бд_2024)
Семестр	3, 4
Лекції (годин)	40 (26/14)
Практичні заняття (годин)	50 (28/22)
Самостійна робота (годин)	135 (81/54)
Форма семестрового контролю	Залік, екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати систему базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання; вивчити сутність та функції фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; виробити навички здійснення фінансових розрахунків, нарахування податків і зборів; оволодіти методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану, санації підприємств.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню навчальної дисципліни, відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Економічна теорія», «Фінанси».

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- фахові:

ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).

ФК12. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансового, облікового, статистичного та інвестиційного забезпечення розвитку підприємств аграрної сфери й інших галузей економіки.

5. Програмні результати навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування.	Знати механізм функціонування фінансів суб'єктів господарювання
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання
ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	Аналізувати фінансову звітність суб'єктів господарювання та правильно інтерпретувати отриману інформацію
ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.	Визначати місце і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (лекція); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою (підготовка реферату)); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності; інтерактивні методи (дискусії, диспути, дебати); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій); методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи фінансів підприємств. Сутність і функції фінансів підприємств. Грошові фонди та фінансові ресурси. Основи організації фінансів підприємств. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи. Особливості організації фінансової діяльності суб'єктів малого підприємництва. Інвестиційна діяльність підприємств. Зміст та завдання управління фінансами підприємств.

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств. Розрахункові й касові операції. Сутність грошових розрахунків підприємств. Безготівкові й готівкові розрахунки. Проведення касових операцій. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття. Форми безготівкових розрахунків. Принципи організації розрахунків. Розрахунки платіжними інструкціями. Розрахунки чеками. Розрахунки акредитивами. Вексельна форма розрахунків. Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств.

Тема 3. Грошові надходження підприємств, формування та розподіл прибутку. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Дохід (виручка) від реалізації продукції, робіт, послуг. Доходи від фінансово-інвестиційної та іншої діяльності. Формування валового і чистого доходу. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Формування прибутку підприємства. Прибуток від реалізації продукції та його формування. Методи розрахунку прибутку від реалізації. Сутність і методи обчислення рентабельності. Розподіл прибутку підприємства. Використання чистого прибутку.

Тема 4. Оподаткування підприємств. Сутність оподаткування підприємств і податкова система. Сутність податків і їх функції. Система оподаткування підприємств та її становлення в Україні. Оподаткування прибутку підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Рентні платежі. Місцеві податки і збори. Плата за землю. Єдиний податок. Податок на нерухоме майно. Непрямі податки, які сплачують підприємства. Вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Мито. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Податкова звітність підприємств.

Тема 5. Організація розрахунків по соціальному страхуванню. Сутність та значення соціального страхування. Принципи соціального страхування. Становлення та розвиток соціального страхування. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Страхування тимчасової втрати працездатності. Страхування на випадок безробіття. Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Пенсійне страху-

вання. Порядок нарахування єдиного соціального внеску. Звітність по соціальному страхуванню підприємств.

Тема 6. Обігові кошти. Сутність і основи організації обігових коштів. Склад і структура обігових коштів. Класифікація обігових коштів. Визначення потреби в оборотних коштах. Нормування обігових коштів для створення виробничих запасів. Розрахунок нормативу обігових коштів економічним методом. Джерела формування обігових коштів. Власні джерела формування обігових коштів. Використання банківських кредитів для формування обігових коштів. Залучення коштів інших суб'єктів господарювання. Показники стану та ефективності використання обігових коштів. Показники стану власних обігових коштів. Вплив розміщення обігових коштів на фінансовий стан підприємства.

Тема 7. Кредитування підприємств. Необхідність та сутність кредитування підприємств. Кругообіг коштів підприємства та необхідність залучення кредитів. Класифікація кредитів, що надаються підприємствам. Банківське кредитування підприємств. Види банківського кредиту та їх характеристика. Умови та порядок отримання банківського кредиту. Порядок погашення банківського кредиту підприємством. Небанківське кредитування підприємств. Комерційне кредитування підприємств. Лізингове кредитування підприємств. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.

Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Сутність основних засобів та їх відтворення. Класифікація основних засобів. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Фінансування ремонту основних засобів.

Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств. Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.

Тема 10. Фінансове планування на підприємствах. Фінансова стратегія підприємств. Зміст, завдання та методи фінансового планування. Зміст фінансового плану та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового планування.

Тема 11. Фінансова санація підприємств. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансова криза на підприємстві: симптоми та фактори, що її спричиняють. Економічна сутність санації підприємств. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства, що перебуває в кризі. Аналіз причин кризи та сильних і слабких місць на підприємстві. Внутрішні джерела фінансової санації. Санація балансу. Економіко-правові аспекти санації та банкрутство підприємств. Судове врегулювання господарських спорів. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Задоволення претензій кредиторів. Фінансова санація на ухвалу господарського суду. Мирова угода. Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма 072ФБССФР_бд_2024			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
Тема 1. Основи фінансів підприємств	24	6	4	14
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	22	4	4	14
Тема 3. Грошові надходження підприємств, формування та розподіл прибутку	24	4	6	14
Тема 4. Оподаткування підприємств	24	4	6	14
Тема 5. Організація розрахунків по соціальному страхуванню	21	4	4	13
Тема 6. Обігові кошти	20	4	4	12
Тема 7. Кредитування підприємств	16	2	4	10
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	18	4	4	10
Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств	22	4	6	12
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	16	2	4	10
Тема 11. Фінансова санація підприємств	18	2	4	12
Усього годин	225	40	50	135

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 072ФБССФР_бд_2024
Тема 1. Основи фінансів підприємств	4
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	4
Тема 3. Грошові надходження підприємств, формування та розподіл прибутку	6
Тема 4. Оподаткування підприємств	6
Тема 5. Організація розрахунків по соціальному страхуванню	4
Тема 6. Обігові кошти	4
Тема 7. Кредитування підприємств	4
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	4
Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств	6
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	4
Тема 11. Фінансова санація підприємств	4
Разом	50

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 072ФБССФР_бд_2024
Тема 1. Основи фінансів підприємств	14
Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	14
Тема 3. Грошові надходження підприємств, формування та	14

розподіл прибутку	
Тема 4. Оподаткування підприємств	14
Тема 5. Організація розрахунків по соціальному страхуванню	13
Тема 6. Обігові кошти	12
Тема 7. Кредитування підприємств	10
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	10
Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств	12
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	10
Тема 11. Фінансова санація підприємств	12
Разом	135

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти спрямована на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація цього напрямку роботи передбачається шляхом виконання завдань самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування.	Опитування Виконання вправ на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи (виконання практичних завдань, підготовка реферату) Контрольна робота Екзамен
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).	Опитування Виконання вправ на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи (виконання практичних завдань, підготовка реферату) Контрольна робота Екзамен
ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	Опитування Виконання вправ на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи (виконання практичних завдань, підготовка реферату) Контрольна робота Екзамен
ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.	Опитування Виконання вправ на практичних заняттях Виконання завдань самостійної роботи (виконання практичних завдань, підготовка реферату) Контрольна робота Екзамен

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		конт- рольна робота ²	екза- мен	
			виконання практичних завдань	підго- товка реферату ¹			
Тема 1. Основи фінансів підприємств	3	2	4	5	33		9
Тема 2. Організація грошових ро- зрахунків підприємств	3	4	4				11
Тема 3. Грошові надходження підп- риємств, формування та розподіл прибутку	3	4	4				11
Тема 4. Оподаткування підприємств	3	4	4				11
Тема 5. Організація розрахунків по соціальному страхуванню	3	4	4				11
Тема 6. Обігові кошти	3	2	4				9
Підготовка реферату (т. 1-6)							5
Контрольна робота (т. 1-6)					33		33
Разом за I семестр	18	20	24	5	33		100
Тема 7. Кредитування підприємств	3	4	4	5	24		11
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	3	2	4				9
Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємств	3	4	4				11
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	3	2	4				9
Тема 11. Фінансова санація підприємств	3	4	4				11
Підготовка реферату (т. 7-11)							5
Контрольна робота (т. 7-11)					24		24
Екзамен						20	20
Разом	15	16	20	5	24	20	100

¹ протягом кожного семестру здобувачі вищої освіти виконують один реферат (максимум 5 балів) за темами навчальної дисципліни, при цьому бали в журналі виставляються окремою позицією наприкінці семестру;

² протягом кожного семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (1 семестр – максимум 33 бали; 2 семестр – максимум 24 бали), при цьому бали в журналі виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

Шкала та критерії оцінювання

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	у випадку правильної, повної та чітко викладеної відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	у випадку правильної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	у випадку нечіткої чи неповної відповіді, що свідчить про недостатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності відповіді на поставлене питання, що свідчить про незасвоєння теоретичного матеріалу з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	у випадку правильного розв'язання задач та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3	у випадку незначних арифметичних помилок за умови правильної методики розв'язку, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	у випадку наявних незначних методологічних помилок при розв'язуванні завдань, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

1	у випадку наявних методичних помилок у розв'язку та помилок в арифметичних розрахунках, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності розв'язку задач, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
<i>Для тем 1, 6, 8, 10</i>	
2	у випадку правильного розв'язання задач та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	у випадку наявних незначних методичних помилок у розв'язку або помилок в арифметичних розрахунках за правильною методики розв'язку, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності розв'язку задач, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання практичних завдань (самостійна робота)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	у випадку правильного виконання та належного оформлення домашнього практичного завдання, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3	у випадку незначних арифметичних помилок за умови правильної методики розв'язку домашнього практичного завдання, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	у випадку наявних незначних методологічних помилок при розв'язуванні домашнього практичного завдання, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

1	у випадку наявних методичних помилок у розв'язку та помилок в арифметичних розрахунках, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку невиконання домашнього практичного завдання, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Підготовка реферату (самостійна робота)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту й оформлення та здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4	у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту й оформлення, але здобувач вищої освіти відповів не на всі питання викладача, чи у випадку позитивного захисту роботи, до якої є несуттєві зауваження по змісту та/або в якій присутні недоліки в оформленні, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3	у випадку захисту роботи, в якій витримані усі вимоги з оформлення, але до якої є значні зауваження щодо змісту, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	у випадку захисту роботи, до якої є значні зауваження щодо змісту й оформлення, що свідчить про задовільний рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	у випадку подання роботи з суттєвими недоліками в змісті, її невідповідності вимогам щодо оформлення, відсутності відповідей на питання викладача по темі реферату, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення

	місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності реферату, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Контрольна робота (1 семестр)

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Для 1-го та 2-го теоретичних питань</i>	
9-10	у випадку правильної, повної та чітко викладеної відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
7-8	у випадку правильної, чітко викладеної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
5-6	у випадку неповної, але в цілому правильної відповіді, що вказує на середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3-4	у випадку нечіткої чи неповної відповіді, що свідчить про задовільний рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1-2	у випадку нечіткої чи неповної відповіді, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що свідчить про незасвоєння теоретичного матеріалу з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
<i>Для практичної ситуації</i>	
10-13	у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

7-9	у випадку незначних арифметичних помилок за умови правильної методики розв'язку, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4-6	у випадку наявних незначних методологічних помилок при розв'язуванні завдань, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1-3	у випадку наявних методичних помилок у розв'язку та помилок в арифметичних розрахунках, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності розв'язку задачі, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Контрольна робота (2 семестр)

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Для 1-го та 2-го теоретичних питань</i>	
7-8	у випадку правильної, повної та чітко викладеної відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
5-6	у випадку правильної, чітко викладеної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3-4	у випадку неповної, але в цілому правильної відповіді, що вказує на середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1-2	у випадку нечіткої чи неповної відповіді, що свідчить про задовільний рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

0	у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що свідчить про незасвоєння теоретичного матеріалу з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
<i>Для практичної ситуації</i>	
7-8	у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
5-6	у випадку незначних арифметичних помилок за умови правильної методики розв'язку, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3-4	у випадку наявних незначних методологічних помилок при розв'язуванні завдань, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1-2	у випадку наявних методичних помилок у розв'язку та помилок в арифметичних розрахунках, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	у випадку відсутності розв'язку задачі, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
здобувачів вищої освіти (форма семестрового контролю – екзамен)**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го та 2-го теоретичних питань	0	у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що свідчить про незасвоєння теоретичного матеріалу з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	1	у випадку нечіткої та неповної відповіді, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

	2	у випадку нечіткої чи неповної відповіді, що свідчить про задовільний рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	3	у випадку неповної, але в цілому правильної відповіді, що вказує на середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	4	у випадку правильної, чітко викладеної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	5	у випадку правильної, повної та чітко викладеної відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
Для практичного завдання	0	у випадку відсутності рішення практичного завдання, що свідчить про відсутність знань з фінансів підприємств та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	1-2	у випадку значних методологічних та арифметичних помилок при рішенні практичного завдання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	3-4	у випадку наявних методологічних помилок при рішенні практичного завдання, що свідчить про задовільний рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	5-6	у випадку наявних незначних методологічних помилок при рішенні практичного завдання, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правиль-

		ного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	7-8	у випадку незначних арифметичних помилок за умови правильної методики розв'язку, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
	9-10	у випадку правильного рішення практичного завдання, належного оформлення та формування висновків, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування фінансів суб'єктів господарювання; володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання; здійснення аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання та правильного інтерпретування отриманої інформації; визначення місця і значення аналітично-цифрової системи у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер, мережа Wi-fi, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, проекційний екран, проектор, презентації, дошка аудиторна, електронні ресурси кафедри та ПДАУ, електронний репозитарій ПДАУ, наочні та роздаткові матеріали.

13. Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на занятті, то він повинен відпрацювати пропущений матеріал та отримати за нього бали, передбачені робочою програмою. У випадку якщо здобувач вищої освіти був відсутній на занятті, то виконані завдання, згідно встановлених термінів, потрібно надіслати викладачу на корпоративну пошту або на платформу LMS Moodle. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

- щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики до-

сліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

- щодо відвідування занять: відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку відсутності, з будь-яких причин, на занятті здобувач вищої освіти повинен ліквідувати заборгованість з лекційного та практичного матеріалу. Здобувачі вищої освіти дотримуються положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: здобувачі вищої освіти мають можливість опанувати дану навчальну дисципліну за програмами академічної мобільності (внутрішньої/міжнародної) за наявними укладеними угодами між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти.

- щодо оскарження результатів оцінювання: порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ, Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ. Розгляд апеляції проводять із метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. 350 с.
2. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
3. Сокурєнко В. В. Фінанси підприємств : підруч. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.

Допоміжні

1. Боднар О. А. Управління фінансовою санацією підприємства : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2020. 80 с.

2. Боронос В. Г., Плікус І. Й. Управління фінансовою санацією підприємств: підруч. Суми : СДУ, 2022. 459 с.
3. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
4. Власова Н. О. Фінанси підприємств : підруч. Харків : Світ книг, 2018. 437 с.
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.
6. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І., Чубка О. М. Фінанси підприємств : підруч. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
7. Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф. Фінанси підприємств : навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
8. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
9. Чумак В., Антіпова В. Управління грошовими активами підприємства. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти* : матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Львів, 22-23 березня 2023 р. Львів, 2023. С. 202–204.
10. Чумак В. Д., Безкровний О. В. Оподаткування особистих селянських господарств: сучасні реалії та перспективи розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 49. URL: <http://market-infr.od.ua/uk/49-2020>
11. Чумак В. Д., Безкровний О. В., Кіріченко Н. О. Фінансові аспекти забезпечення прибуткової діяльності сільськогосподарських підприємств. *Ефективна економіка*. 2022. № 9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/560/567>.
12. Чумак В., Бражник Л. Оподаткування доходів громадян: проблеми та вдосконалення. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти* : матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Львів, 22-23 березня 2023 р. Львів, 2023. С. 205–207.
13. Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч.-метод. посіб. для аудиторної та самостійної роботи. Полтава : ПДАА, 2019. 218 с.
14. Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч.-метод. посіб. для проведення практичних занять та самостійного вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів денної та заочної форми навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування. Полтава : ПДАУ, 2021. 183 с.
15. Чумак В. Д., Гвізджинська І. Ю. Прогнозування можливого банкрутства підприємств на основі дискримінантного аналізу. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-25>.
16. Чумак В. Д., Дорошенко О. О., Кіріченко Н. О. Система виявлення та подолання фінансової кризи в умовах сільськогосподарських підприємств: механізм впровадження та реалізації. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10300>. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.5.91](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.5.91).
17. Чумак В. Д., Драчук С. О. Вплив тривалості обороту заборгованостей на інтерпретацію значення показника поточної платіжної готовності підприємства.

Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., Херсон-Хмельницький, 27-28 квітня 2023 р., ХНТУ, 2023. С. 161-163.

18. Чумак В. Д., Кіріченко Н. О. Впровадження системи виявлення та подолання фінансової кризи на сільськогосподарських підприємствах. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2020. № 3. С. 135-148.

19. Чумак В. Д. Місце та роль фінансового планування в управлінні підприємством. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін* : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнарод. участю), м. Полтава, 21 жовтня 2021 р. Полтава, 2021. С. 519–522.

20. Чумак В. Д. Організація та значення фінансово-аналітичної роботи на малому підприємстві. *Innovations and prospects of world science*: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., м. Ванкувер, Канада, 4-6 листопада 2021 р. Ванкувер, 2021. С. 821–826.

21. Чумак В. Д. Резерви збільшення прибутку сільськогосподарських підприємств. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VIII всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, м. Полтава, 28 жовтня 2021 р. Полтава, 2021. С. 122–124.

22. Чумак В.Д., Тараненко О.О. Управління дебіторською заборгованістю суб'єктів малого підприємництва. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Суми, 22 листопада 2022 р. Суми. С. 83-86.

23. Чумак В. Д. Управління дивідендною політикою підприємства. *Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах*: матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 15-16 квітня 2021 р. Полтава, 2021. С. 283–286.

24. Ярошевич Н.Б. Фінанси, гроші та кредит: підруч. Львів: «Новий Світ-2000», 2023. 414 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт журналу Дебет-кредит. URL: <http://dtkt.com.ua/?lang=ukr>.
2. Офіційний сайт журналу Облік і фінанси. URL: <http://www.afj.org.ua/>.
3. Офіційний сайт журналу Фінанси України. URL: <http://fu.minfin.gov.ua/>.
4. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
5. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

